

Varuj se proto, „stohlavá kritiko“, vytknout p. Švandovi, že nemá dikce, stylu, koloritu — ba že nemá ani správného jazyka jeho kniha. Že je samý nejhrubší germanismus, že je psána tou strašnou pražskou češtinou bez vůně, síly, přesnosti a plnosti — tou příšernou pražskou češtinou, jež se má k skutečné živé češtině lidové jako suché piliny k smolnému, lesnímu, vonnému dříví. Varuj se povědět p. Švandovi, že dělá ve své knize vtipy, které se smějí páchat již jen v předměstských arenách. Varuj se říci mu, že nezná patrně správného jména Poeova, píše-li jej v dedikaci jedné povídky: Al. Edg. Poe (což znamená: Alois Edgar Poe — kdežto Poe slul křestným jménem Edgar a Allan je jméno *adoptivního* jeho otce).

Varuj se!

Má na tebe strašnou zbraň.

Odpoví ti prostě: Ale já to *chtěl!* To je vědomý vypočtený efekt, to všecko slouží — bizarnosti.

Marcel Prévost: Julinčiny vdavky

Jedna z těch bezbarvých, prázdných a pseudosensačních knih, jichž k nám v poslední době navezli celé fůry, a které dusí již lepší práce domácí.

Spisovatel sám není nic víc, než obratný chlapík, který nemá příliš skrupulosní svědomí a rád maluje frivolity — říká jim ovšem „malby soudobých mravů“. Kopíruje trochu George Sandovou, trochu Maupassanta, trochu Bourgeta, trochu všecko, co běhá ulicí. Je trochu romaneskní, trochu analytický — a celkem nicotný. Před desíti lety dal se uvést do francouzské literatury Dumasem synem jako vynálezce „románu romaneskního“. Prohlašoval totiž, že nestačí suchá naturalistická střízlivost umění a že je třeba mít ohled i na city a fantasii. V románech jeho není však mnoho ani jedněch ani druhých. Jsou to vesměs romány „lásky“ — dovoleno-li užít tohoto čistého a svatého slova na věci až hloupě nečisté — a p. Prévost provádí tu starý recept, ve Francii dávno vyzkoušený a osvědčený: maluje totiž v románech s velikou chutí a *per longum et latum* smyslnost a neřest, ale v předmluvách vykládá, že to píše jen pro výstrahu a z pudu mravnostního.

Přítom strojí velmi bystré případy z kasuistiky ethické a řeší je vtípem a dialektikou klerikální. Má tak tedy tento Prévost oba elementy, které jej dělají „moderním“: frivolní a smyslné malby a přítom katolicismus — nevyhnutelný postulát v době dnešních módních aspirací náboženských. S těmaty dvěma elementy udělal také kariéru, jakou jen může udělat povrchní a obratný chlapík. Je dnes autorem ženami nejvíce čteným, zvláštním jich miláčkem, světským zpovědníkem, k němuž se utíkají ve všech zmatcích svého soi-disant svědomí o radu. Je specialista feministický, doktor bolestí lásky, velmi dobře honorovaný svými klientkami.

Z tohoto autora dal tedy p. Vilímek přeložit do svých Moderních knih po „Polopannách“ přítomnou bezvýznamnost. Myslím, že je to nejprázdnější práce Prévostova.